

ценностей. Реализация предложенного автором алгоритма относится к уровню зрелости, названному Г. Керцнером «непрерывное улучшение» – одному из наиболее продвинутых уровней.

В тоже время, выход на этот уровень вполне реален даже в самом «токсичном» коллективе, если практиковать японскую методологию «кайдзен», основной принцип которой – принцип 1 минуты или принцип малых шагов. Его суть в том, что большинство проблем, которые нас не устраивают в жизни, легко устранимы, если мы станем посвящать их решению хотя бы одну минуту каждый день.

Литература

1. Монастырская Е. Е. Иерархия факторов, мотивирующих деятельность человека в социально-экономической системе. *Вестник науки Сибири*. 2013. №1 (7). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ierarhiya-faktorov-motiviruyuschih-deyatelnost-cheloveka-v-sotsialno-ekonomicheskoy-sisteme>.
2. Федорова А. Э., Несова Л. В. Исследование кадровых рисков и факторов благонадежности персонала промышленного предприятия. *Вестник ОмГУ. Серия: Экономика*. 2017. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/issledovanie-kadrovyyh>.

riskov-i-faktorov-blagonadezhnosti-personala-promyshlennogo-predpriyatiya.

3. Эпиктет. Энхиридион. Краткое руководство к нравственной жизни. Москва: Владимир Даль, 2012. 400 с.

4. Эсаулова И. А., Нагибина Н. И. «Токсичный» персонал: проблемы и методы управления. *Управленец*. 2017. №5 (69). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/toksichnyy-personal-problemy-i-metody-upravleniya>.

5. Kerzner H., Saladis F. Value-driven Project Management. Wiley&Sons, 2009. 276 p.

Torubara Vasyl V., Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Mykolaiv, Ukraine), vasyl.torubara@nuos.edu.ua

Value Approach at Work with «Toxic» Personnel

Examples of the manifestation of «toxic» management are given. The use of the value-oriented approach for solving conflict situations with «toxic» employees is suggested. An algorithm for solving such conflicts based on the hierarchy of values and needs is given.

Key words: project management; «toxic» personnel; value-oriented approach; hierarchy of needs.

УДК 378.1(477):371.83

Трибулькевич К. Г.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова,
(Україна, Миколаїв),
tribulkevich@Gmail.com

ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКИХ ДОБРОВІЛЬНИХ НАРОДНИХ ДРУЖИН ЯК ОДИН З НАПРЯМІВ РОБОТИ ВІТЧИЗНЯНОГО СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У 80-Х РР. ХХ СТОЛІТТЯ

Роботу присвячено питанням студентського самоврядування 80-х рр. ХХ століття. Здійснено розгляд напрямку роботи студентського самоврядування – діяльність добровільних народних дружин. Наведено результати аналізу діяльності добровільних народних дружин обраного періоду та визначено їх роль у становленні студентського самоврядування.

Ключові слова: студентське самоврядування, добровільні народні дружини, профспілковий комітет студентів.

Активізація студентського самоврядування сьогодні є актуальним напрямом реформування вищої школи. Вивчення різних етапів становлення даного феномену дає повні відомості про переваги і недоліки розвитку та можливість визначення перспективних шляхів становлення студентської демократії.

Проблеми студентського самоврядування 80-х рр. ХХ ст. вивчали О. А. Вахоніна, І. М. Ільїнський, Ю. П. Кращенко, А. М. Ніколаєнко, В. В. Федорчук та ін. Окремого розгляду заслуговує такий напрям роботи студентського самоврядування як діяльність добровільних народних дружин. Метою статті є

аналіз роботи добровільних народних дружин обраного періоду та визначення їх ролі у становленні студентського самоврядування.

Діяльність добровільних народних дружин (ДНД) була обумовлена активізацією руху добровільних народних дружин у колишньому СРСР в 1980-х роках: у 1984 році функціонувало 282 тисячі дружин, у складі яких діяли 40 тисяч комсомольських загонів, 50 тисяч пунктів охорони громадського порядку та 13 млн. дружинників [2, с. 3]. Кожен вищий навчальний заклад мав свою дружину, що об'єднувала факультетські дружини та добровільну народну дружину гуртожитку. До складу дружини рекомендували ректорат, партбюро, збори комсомольської організації факультетів. Прийом здійснювався за заявами, з прийняттям кожним дружинником урочистого зобов'язання [3, арк. 53]. Всі дружинники мали посвідчення, значки, проходили фізичну та юридичну підготовку.

Основними заходами боротьби з правопорушниками були: попередження на місці, відправлення до районного відділу міліції, доставлення до опорного пункту, бесіди. В гуртожитках дружинники вживали запобіжних заходів (зауваження, попередження, наряди, громадський осуд, висвітлення у «сигналах ДНД», – стінній пресі, стендах) при порушенні мешканцями порядку проживання: порушення пропускового режиму, брутальна поведінка, вживання алкогольних напоїв, гра в карти, галас та гучна музика, порушення санітарного стану. Влаштовувались рейди з виявлення студентів, які не відвідують заняття; рейди з економії електроенергії, води, газу під гаслом «За економію та ощадливість»; рейди тиші. Найбільш серйозні порушення могли розглядатись на засіданнях «товариського суду», функціонування якого підкріплювалось постановою ЦК КПРС «Про посилення роботи щодо зміцнення соціалістичної дисципліни праці». Такими вважали порушення закону: крадіжки, вживання наркотичних речовин, приводи до міліції.

Товариський суд у студентському середовищі набув найбільшого поширення у 1960–1990 рр. І був обов'язковим елементом студентського самоврядування 1980-х рр. Менш серйозні порушення розглядались на засіданнях студентського профспілкового комітету.

Активізація антиалкогольної компанії, що мала хвилі у 1958 р., 1972 р., із прийняттям постанови ЦК КПРС «Про заходи щодо подолання пияцтва та алкоголізму, викорінення самогонуваріння» 07.05.1985 року, знайшла вираження в діяльності товариства «Тверезість» та його первинних осередків на базі вищих навчальних закладів. Боротьба з пиятикою здійснювалась через наочну агітацію в стінній пресі, лекції, бесіди, демонстрування науково-популярних

короткометражних фільмів, діяльність народних дружин.

Команда ДНД вищого навчального закладу була членом міського опорного пункту правопорядку. Чергування дружин здійснювалось за графіком. Дружинники брали участь у рейдах перевірок стану правопорядку в гуртожитках, чергували у корпусах та гуртожитках під час проведення масових заходів, на вулицях міста, – під час святкових і вихідних днів.

В гуртожитку дружинники працювали на допомогу черговому по гуртожитку та черговому по прохідній. Чергування у гуртожитку дисциплінувало студентів, підвищувало відповідальність за порядок у гуртожитку, сприяло зростанню свідомого ставлення до майна гуртожитку та формуванню громадянської поведінки. Відчуття контролю за суспільним життям та управління ним забезпечували умови для розвитку студентського самоврядування на базі студентських гуртожитків.

Відповідальному ставленню до роботи та активній громадській позиції сприяло також функціонування Макаренківських загонів, або педагогічних загонів. Їх завданням була індивідуальна робота з «важкими» підлітками, які перебували на обліку в дитячих кімнатах міліції; виховна робота у піонерських кімнатах при житлово-експлуатаційних конторах, за місцем проживання. Педагогічні загони функціонували також на базі загальноосвітніх шкіл. Студенти працювали в таких загонах помічниками класних керівників, піонервожатими, керівниками гуртків.

Результатом симбіозу студентських добровільних народних дружин і педагогічних загонів стало створення комсомольських оперативних загонів. На меті загони мали профілактику та попередження правопорушень серед населення. До завдань комсомольських оперативних загонів входили у першу чергу, профілактика правопорушень серед неповнолітніх, допомога відділу боротьби з розкраданням радянської власності, допомога карному розшуку.

Активна громадська діяльність добровільних народних дружин, педагогічних загонів, комсомольських оперативних загонів, функціонування товариства «Тверезість» потребувало створення під егідою організаційно-масової комісії спільного органу, – ради профілактики. Рада об'єднувала зусилля згаданих структурних одиниць з попередження правопорушень, пиятики, злочинів тощо. Дослідження засвідчило, що основними формами діяльності ради профілактики були загальноінститутські та факультетські науково-практичні та тематичні конференції; зустрічі з працівниками міліції, прокуратури; лекції та бесіди на морально-етичну та правову тематику.

Результати досліджень В. М. Дрьоміна, О. М. Литвака, О. Г. Кулика переконують в тому,

що з кінця 1980-х до середини 1990-х збільшилась кількість злочинів, поруч із зниженням кількості їх розкриття. Але не варто знижувати цінність діяльності студентських добровільних народних дружин. Студентська правоохоронна діяльність сприяла профілактиці правопорушень передусім у юнацькому середовищі, збільшувала вагу самоврядної активності. Крім того, міліція отримувала підготовані та віддані справі кадри до своїх лав.

Джерела і література

1. Трибулькевич К. Г. Розвиток студентського самоврядування у вищих навчальних закладах України (1917–2010 рр.): монографія. Одеса: КУПІСІНКО СВ, 2016. 454 с.
2. Федорчук В. В. Народная забота о правопорядке. *Известия*. 02.03.1984. № 62 (20773). С. 3

3. Державний архів Миколаївської області, ф. Р-993, оп. 2, спр. 929, 155 арк.

Trybulkevych K. H., Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Mykolaiv, Ukraine), tribulkevich@gmail.com

The activities of student volunteer people's wives as one of the areas of work of the national student self-government in the 80's of the twentieth century The work is devoted to issues of student self-government of the 80's of the twentieth century. The work direction of student self-government is considered – the activities of voluntary people's wives. The results of the analysis of the activity of voluntary national wives of the chosen period and their role in the formation of student self-government are given.

Key words: student self-government, voluntary people's wives, trade union committee of students.

УДК 94(477.73)

Тригуб О. П.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили (Україна, Миколаїв),
alextrigub@ukr.net

АРХІЄПІСКОП ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ЙОСИФ (МИХАЛЬЧУК)

Робота представляє собою реконструкцію біографії відомого на Первомайщині у 1920–30-ті роки архієпископа обновленського крила Російської Православної Церкви Йосифа (Михальчука), який згинув у жорнах тоталітарної системи у 1937 році. До сьогодні його життєвий шлях і діяльність були практично невідомі дослідникам.

Ключові слова: Російська Православна Церква, архієпископ, Первомайська єпархія, Миколаївщина, репресії.

Історико-біографічні дослідження представляють собою один із найскладніших напрямків історичної науки, оскільки потребують великої емпіричної роботи для залучення максимальної кількості джерельного матеріалу.

Саме тому у тіні історії залишається величезна кількість непересічних особистостей, які своєю невтомною працею внесли важливі цеглини у розбудову сьогодення. Особливо це стосується релігійної сфери періоду формування тоталітарної системи, яка не тільки знищила церковні архіви з архіважливими документами, а й стерла з життя величезний прошарок духовної інтелігенції – духовенство. Саме тому наш інтерес викликає маловідома для миколаївського краєзнавства фігура обновленського архієпископа Первомайської єпархії 1920-30-х років Йосифа (Михальчука).

Початок 1920-х років приніс у середовище Російської Православної Церкви (РПЦ) великі

потрясіння, одним з яких був обновленський розкол, частково інспірований більшовиками, які використали внутрішні негаразди у середовищі духовенства. Фактично активізація та виникнення обновленства відбулися на ґрунті опору вилученню церковних цінностей та антирадянської позиції вищого духовенства РПЦ. Скориставшись залученням до судової відповідальності Патріарха Тихона за його контрреволюційну діяльність, ініціативна група церковної опозиції (прот. О. Введенський, В. Красницький, свящ. С. Калиновський, Є. Белков та ін.) у травні 1922 року, за допомогою ДПУ і партії більшовиків, захопила у свої руки церковну владу, утворивши Вище Церковне Управління (ВЦУ). Церковна опозиція, яка стала знаряддям церковного перевороту та взяла залишену патріархом церковну владу, зорганізувалася в групу, що назвала себе

